

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนกีฬา
เทศบาลนครราชสีมา

Desirable Characters of the Administrators Affecting to the Performance
of Teachers at Nakhonratchasima Municipality Sports School

วุฒิชัย มาสุข* ในตะวัน กำหม่อม*

Wuttichai Masuk* Nitawan khumhom*

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยทองสุข*

Master of Education Program Thongsuk College*

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนกีฬาเทศบาลนครราชสีมา 2) เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนกีฬาเทศบาลนครราชสีมาและ 3) เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนกีฬาเทศบาลนครราชสีมา เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation coefficient) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบหลายขั้นตอน (Multiple Regression Analysis)

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศหญิง มีอายุ 31-40 ปีมีระดับการศึกษาปริญญาตรีและมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 – 20,000 บาท คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนกีฬาเทศบาลนครราชสีมาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก การปฏิบัติงานของครูโรงเรียนกีฬาเทศบาลนครราชสีมาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก การทดสอบความสัมพันธ์ พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารด้านภาวะผู้นำส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู ด้านการมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารด้านคุณธรรมจริยธรรมธรรมาภิบาลส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนนอกนั้นไม่มีความสัมพันธ์กัน

คำสำคัญ : คุณลักษณะที่พึงประสงค์, การปฏิบัติงานของครู,โรงเรียนกีฬาเทศบาลนครราชสีมา

Received: 2020-10-08; Revised: 2020-12-18; Accepted: 2020-12-24

Abstract

The purpose of this study was to study the Desirable Characters of the Administrators Affecting to the Performance of Teachers at Nakhonratchasima Municipality Sports School 2) To study the performance of teachers in Nakhonratchasima Municipality Sports School and 3) to study desirable characteristics of administrators affecting the performance of teachers in Nakhonratchasima Municipality Sports School. The instruments used in the study were questionnaires, statistics used for data analysis, percentage, mean, deviation Standard and Correlation coefficients and multiple regression analysis.

The results showed that most respondents were female, 31-40 years of age, had bachelor degree and average monthly income of 15,001 - 20,000 baht. The desirable characters of the Administrators Affecting to the Performance of Teachers at Nakhonratchasima Municipality Sports School in overall was in high level. Relationship testing revealed that the desirable characteristics of leadership influenced the performance of teachers. The development of learners to the full potential and desirable characteristics of the administrators in the moral, ethical and good governance affect the performance of the teachers, the practice of being a good role model for the students outside the relationship. together

Keywords : Desirable Characters ,the performance of Teachers, Nakhonratchasima Municipality Sports School

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกยุคโลกาภิวัตน์หรือยุคโลกไร้พรมแดนในปัจจุบัน (กระทรวงศึกษาธิการ.2546 :73) ส่งผลให้ประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกๆด้าน ไม่ว่าจะเป็นทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง วัฒนธรรม เทคโนโลยี ตลอดจนทางการศึกษา กล่าวคือการปฏิรูปการศึกษาซึ่งถือว่าเป็นการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา ไปสู่สิ่งที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ได้คนไทยที่มีคุณภาพและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นทั้งคนดี เก่ง มีความสุข การพัฒนาคนไทยให้มีคุณภาพต้องอาศัยการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ประหยัด คุ่มค่า ลดขั้นตอนการบริหาร มีบุคลากรมืออาชีพ บริหารงบประมาณด้วยความโปร่งใสและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อให้กระทรวงศึกษาธิการมีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพจึงได้ปฏิรูปโครงสร้างและระบบบริหารใหม่ ส่วนกลาง มีกรมวิชาการ กรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถม ศึกษาแห่งชาติ ยุบรวมเป็น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและการยุบสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงาน

สามัญศึกษาจังหวัด สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และ สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ โยแบ่งส่วนราชการใหม่เป็นการบริหารราชการส่วนกลางและการบริหารราชการเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา(กระทรวงศึกษาธิการ,2546 :74)

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการจัดการศึกษาก่อนระดับอุดมศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดในรูปแบบการศึกษาในระบบ แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ การศึกษาระดับปฐมวัยจัดการศึกษาให้กับเด็กอายุระหว่าง 3 – 5 ปี โดยประมาณ เพื่อเป็นรากฐานชีวิตและเป็นการเตรียมความพร้อมของทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ บุคลิกภาพและสังคม การศึกษาระดับประถมศึกษา เป็นการศึกษามุ่งวางรากฐาน เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้งในด้านคุณธรรมและจริยธรรม ความรู้และความสามารถขั้นพื้นฐาน โดยปกติใช้เวลาเรียน 6 ปีและการศึกษาระดับมัธยมศึกษา แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ 1) การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการศึกษที่เน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านต่าง ๆ ต่อจากระดับประถมศึกษา รวมทั้งได้ค้นพบความต้องการ ความสนใจและความถนัดของตนเอง ทั้งในด้านวิชาการและวิชาชีพ ตลอดจนความสามารถในการประกอบกิจการและอาชีพตามควรแก่วัย ปกติใช้เวลาเรียน 3 ปี และ 2)การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมผู้เรียนที่ได้รับการศึกษา ความถนัดและความสนใจ เพื่อเป็นรากฐานสำหรับการศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพ รวมทั้งการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และทักษะทางสังคมที่จำเป็น โดยปกติใช้เวลาเรียน 3 ปี การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นอกจากดำเนินการโดยภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรส่วนท้องถิ่นแล้ว บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรรัฐ วิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันทางสังคมอื่นๆ สามารถจัดได้เช่นกัน โดยการดำเนินงานให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง เพื่อให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมและความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการ เป็นการสร้างกลยุทธ์ใหม่ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้สามารถตอบสนองความต้องการของบุคคล สังคมไทย ผู้เรียนมีศักยภาพในการแข่งขันและร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในสังคมโลกจากการปฏิรูปโครงสร้างและระบบบริหารใหม่จึงเป็นที่มาของสถานศึกษานิติบุคคลของสถานศึกษาเกิดขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการมาตรา 35 สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรา 34 (2) เฉพาะที่เป็นโรงเรียนที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล การเป็นนิติบุคคลของสถานศึกษาดังกล่าว นอกจากเป็นสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลตามกฎหมายระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการแล้ว ยังมีลักษณะนิติบุคคลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และหน้าที่ และมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายดังกล่าว ทั้งการบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป นอกจากนั้น ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 65,66 และ 70 ยังกำหนดให้สถานศึกษาเป็นบุคคลมีสิทธิหน้าที่ตามที่กำหนดหรือมีสิทธิหน้าที่เช่นเดียวกับบุคคลธรรมดา เว้นแต่สิทธิและหน้าที่ซึ่งโดยสภาพเป็นไปเฉพาะแก่บุคคลธรรมดาเท่านั้น สถานศึกษานิติบุคคลสามารถเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินได้จำหน่ายโอนทรัพย์สินได้ เป็นลูกหนี้เจ้าหนี้และเป็นโจทก์ จำเลยได้ด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ.2546 :74) แนวทางการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล สถานศึกษานิติบุคคลย่อมมีสิทธิหน้าที่หรืออำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบและขอบข่ายวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งที่กำหนดไว้ในกฎหมาย คือ เป็นส่วนราชการที่มีสภาพเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวง ศึกษาธิการสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และ

คุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ สถานศึกษาหรือผู้บริหาร รับผิดชอบตามที่กำหนดไว้ให้เป็นหน้าที่ของสถานศึกษาโดยตรง เช่นเดียวกับสถานศึกษาไม่ใช่นิติบุคคล ส่วนอำนาจหน้าที่ที่เพิ่มขึ้นในฐานะนิติบุคคล กำหนดไว้ในมาตรา 59 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่กำหนดให้สถานศึกษาของรัฐที่เป็นนิติ บุคคลมีอำนาจในการปกครองดูแลบำรุงรักษา ใช้ และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ เป็นราชพัสดุ ตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุและที่เป็นทรัพย์สินอื่น รวมทั้งจัดหารายได้จากการบริหาร สถานศึกษาและเก็บค่าธรรมเนียมสถานศึกษาที่ไม่ขัดหรือแย้งกับนโยบาย วัตถุประสงค์ และภารกิจของ สถานศึกษา สถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลตามเจตนารมณ์ของกฎหมายดังกล่าว นอกจากจะมีอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบให้ถือปฏิบัติแล้ว จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการดำเนินกิจการหรือบริหารงานทั้งงาน วิชาการ งบประมาณ บริหารบุคคล และบริหารทั่วไป ให้มีประสิทธิภาพโดยยึดหลักการบริหารโดยใช้ โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management) และหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี (Good Governance) ที่ยึดทั้งหลักนิติธรรม หลักธรรม หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบต่อสังคม หลักความโปร่งใสตรวจสอบได้ และหลักความคุ้มค่า เป็นเครื่องมือในการนำวิสัยทัศน์ และนโยบายไปสู่การ ปฏิบัติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 75) ซึ่งทั้งหมดดังที่กล่าวมาข้างต้นนั้น ล้วนเป็นคุณลักษณะที่ผู้บริหาร พึงมี เนื่องจากผู้บริหารเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการบริหารสถานศึกษา ให้การผลผลิตที่ได้ซึ่ง ความหมายถึงผู้เรียนมีประสิทธิภาพ

ครู คือ ผู้มีบทบาทการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ให้เป็นมนุษย์ที่มีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นมี คุณภาพชีวิตและอยู่ในโลกอย่างมีความสุข ครูมีบทบาทในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวางรากฐาน การศึกษาให้มั่นคง และปลูกฝังนิสัยที่พึงประสงค์ในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านคุณธรรมจริยธรรม การดำเนินชีวิตที่ เหมาะสมในสังคม เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตเป็นพลเมืองดีในระบอบการปกครองประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์เป็นประมุข ตลอดจนที่จะมุ่งหวังพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่เยาวชนต่อไป (ไพจิตร โชตินีสา กรณ์, 2528 : 17) และจุดไฟฟ้าพัฒนาให้ประชากรไทย ทุกคนมีการศึกษาและมีงานทำ ซึ่งชีวิตต้องพัฒนาให้มี ความสุข สะดวก สบาย มีสิ่งที่ดีมีการเปลี่ยนแปลงดี ส่งผลรวมต่อสุขภาพการดำรงชีวิตที่ดีขึ้นของบุคคล หรือชุมชนที่เขาอยู่ มีหลักในการดำเนินชีวิตการมีความคิดที่ดี ความเข้าใจที่ดี ความประพฤติที่ดี ความสามารถที่ดี การได้รับ การพัฒนาศักยภาพครู – อาจารย์จะต้องทำให้มี ให้เกิด ให้ได้

จากแนวความคิดดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่าสิ่งต่างๆ ที่ผู้เรียนได้รับการถ่ายทอดจากครูนั้น มีส่วน สัมพันธ์ หรือเกี่ยวข้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูที่คาดหวังว่าพึงมีในคุณลักษณะ หลายด้าน ได้แก่ คุณลักษณะด้านวิชาการ คุณลักษณะด้านทักษะและเทคนิคการสอน คุณลักษณะด้านการประพฤติปฏิบัติ ตนและคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพและความเป็นผู้นำ ครูจึงมีส่วนสำคัญที่จะชี้วัดได้ว่าคุณลักษณะที่ เหมาะสมของครูควรจะเป็นไปในทิศทางใดมีระดับของความเหมาะสมเท่าใด คุณลักษณะด้านใดควรได้รับการ ส่งเสริมและพัฒนา เพื่อใช้เป็นข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร ซึ่งการศึกษาค้นคว้าในเรื่องนี้จึงเป็นสิ่งส่งผล ต่อการจัดการศึกษาในระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับท้องถิ่น และอาจรวมถึงใน ระดับประเทศให้บังเกิดผลในทางที่ดีต่อการจัดการศึกษาต่อไป

ดังนั้นผู้ศึกษาจึงมีความสนใจศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน ของครูในสถานศึกษาโรงเรียนกีฬาเทศบาลนครราชสีมาเพื่อนำผลการศึกษาเป็นแนวทางในการพัฒนาและ ปรับปรุงงานของผู้บริหารและนำไปเป็นข้อเสนอให้ผู้บริหารนำไปใช้เป็นแนวทางบริหารสถานศึกษา ให้

สอดคล้องกับนโยบายการปฏิรูปการศึกษาภายใต้เป้าหมายการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้คู่คุณธรรม และจริยธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนกีฬาเทศบาลนครราชสีมา
2. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนกีฬาเทศบาลนครราชสีมา
3. เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนกีฬาเทศบาลนครราชสีมา

สมมติฐานการวิจัย

1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนกีฬาเทศบาลนครราชสีมาในด้านการมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ
2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนกีฬาเทศบาลนครราชสีมาในด้านการพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง
3. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนกีฬาเทศบาลนครราชสีมาในด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ
4. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนกีฬาเทศบาลนครราชสีมาในด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน
5. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารด้านภาวะผู้นำและด้านคุณธรรมจริยธรรมธรรมาภิบาลมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนกีฬาเทศบาลนครราชสีมา

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยนี้ ผู้ศึกษาวิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ มีทั้งคำถามปลายเปิดและปิด โดยมีรายละเอียดดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ศึกษาครั้งนี้ คือ บุคลากรโรงเรียนกีฬาเทศบาลนครราชสีมา จำนวน 121 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ซึ่งแบ่งออกเป็น 1) ด้านภาวะผู้นำ 2) ด้านมนุษยสัมพันธ์ 3) ด้านการสื่อสาร 4) ด้านคุณธรรมจริยธรรมธรรมาภิบาล

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนกีฬาเทศบาลนครราชสีมา ได้แก่ 1) การมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ 2) การพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง 3) การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ และ 4) การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม เพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเท่ากับจำนวนประชากรทั้งหมด โดยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. แจกแบบสอบถามและชี้แจงพร้อมอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถามอย่างถูกต้องให้ตอบแบบสอบถามทราบ รวมถึงชี้แจงให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษาในครั้งนี้
2. เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยตนเองทั้งหมด
3. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้องและนับจำนวนให้เท่ากับจำนวนประชากร กรณีแบบสอบถามไม่ครบถ้วนหรือไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัยจะดำเนินการแจกแบบสอบถามใหม่อีกครั้ง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน
4. นำแบบสอบถามที่ได้ไปวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ศึกษาคุณสมบัติพื้นฐานของบุคคล โดยวิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐาน เช่น ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบหลายขั้นตอน (Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศหญิง มีอายุ 31-40 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรีและมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 – 20,000 บาท

2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนกีฬาเทศบาลนครราชสีมาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีความเห็นลำดับที่ 1 คือ ด้านภาวะผู้นำ ลำดับที่ 2 คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรมธรรมาภิบาล ลำดับที่ 3 คือ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และลำดับสุดท้าย คือ ด้านการสื่อสาร ตามลำดับและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

2.1 ด้านภาวะผู้นำโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีความเห็นลำดับที่ 1 คือ กลยุทธ์แผนปฏิบัติการของสถานศึกษาเป็นรูปธรรม ลำดับที่ 2 คือ มีความสามารถกำหนดนโยบาย และเป้าหมายของโรงเรียนอย่างชัดเจน ลำดับที่ 3 คือ มีความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหาและข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วและเหมาะสม ลำดับที่ 4 คือ การประสานงานระหว่างฝ่าย/งานต่างๆในสถานศึกษา เพื่อการทำงานร่วมกันและลำดับสุดท้าย คือ ทำการวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนของสถานศึกษาเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาการศึกษา ตามลำดับ

2.2 ด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีความเห็นลำดับที่ 1 คือ ให้เกียรติและยกย่องผู้ร่วมงานด้วยความยินดี ลำดับที่ 2

คือ มีความจริงใจกับผู้ร่วมงาน ลำดับที่ 3 คือ ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษามีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน ลำดับที่ 4 คือ ยอมรับในความคิดเห็นของผู้อื่นที่อาจขัดแย้งกันได้และลำดับสุดท้าย คือ สร้างบรรยากาศให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในกลุ่มผู้ร่วมงาน ตามลำดับ

2.3 ด้านการสื่อสารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีความเห็นลำดับที่ 1 คือ ประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ในการทำงานให้ครูเข้าใจอย่างชัดเจน ลำดับที่ 2 คือ เปิดโอกาสให้ครูซักถามเพื่อความเข้าใจในคำสั่งให้ถูกต้อง ลำดับที่ 3 คือ ชี้แจงข้อบกพร่องในการทำงานของครูให้เจ้าตัวทราบเป็นการส่วนตัวและแนะนำวิธีแก้ไขปัญหาได้ดี ลำดับที่ 4 คือ ออกคำสั่งปฏิบัติงานชัดเจนและมีรายละเอียดเพียงพอสำหรับครูผู้ปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและลำดับสุดท้าย คือ ยินดีรับฟังข้อเสนอแนะจากครูผู้ร่วมงานทุกเรื่อง ตามลำดับ

2.4 ด้านคุณธรรมจริยธรรมธรรมาภิบาลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีความเห็นลำดับที่ 1 คือ มีความซื่อสัตย์สุจริตในการทำงาน ลำดับที่ 2 คือ มีความเมตตากรุณาต่อเพื่อนร่วมงาน ลำดับที่ 3 คือ เสียสละเพื่อส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ลำดับที่ 4 คือ มีความยุติธรรมต่อผู้ร่วมงานและลำดับสุดท้าย คือ มีความรับผิดชอบและอดทนต่อการทำงานตามลำดับ

3. การปฏิบัติงานของครูโรงเรียนกีฬาเทศบาลนครราชสีมาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีความเห็นลำดับที่ 1 คือ การมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ ลำดับที่ 2 คือ การพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง ลำดับที่ 3 คือ การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอและลำดับสุดท้าย คือ การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ตามลำดับและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

3.1 ด้านการมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีความเห็นลำดับที่ 1 คือ ครูฝึกให้นักเรียนนำกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญหน้าสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ลำดับที่ 2 คือ ครูนำเนื้อหาสาระและกิจกรรมการสอนสอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึง ความแตกต่างระหว่างบุคคล ลำดับที่ 3 คือ ครูสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งใช้การวิจัยเป็นกระบวนการเรียนรู้ ลำดับที่ 4 คือ ครูสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ผู้เรียนทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องและลำดับสุดท้าย คือ ครูจัดการเรียนการสอนที่ผสมผสานความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ตามลำดับ

3.2 ด้านการพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริงโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีความเห็นลำดับที่ 1 คือ ครูนำเนื้อหาบทเรียนที่ครอบคลุมข้อเท็จจริง และคำศัพท์ รวมทั้งทักษะที่จำเป็นมาสอน ลำดับที่ 2 คือ ครูกำหนดว่านักเรียนต้องเรียนอะไร ต้องสามารถทำอะไร หรือเป็นอย่างไหลังมีประสบการณ์การเรียนรู้ กลยุทธ์การประเมินผลต้องชัดเจน สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างต่อเนื่อง ลำดับที่ 3 คือ ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีโอกาสได้ฝึกฝน และมีส่วนในการเรียนรู้สิ่งใหม่เพื่อจะได้เรียนรู้อย่างเข้าใจและคงทน ลำดับที่ 4 คือ ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ความรู้เดิม และประเมินนักเรียนก่อนเรียน เพื่อที่จะได้มีข้อมูลสำหรับการวางแผนการสอน

อาจทำก่อนการสอนบทเรียนนั้น 2-3 สัปดาห์และลำดับสุดท้าย คือ ครูตัดสินใจว่า นักเรียนควรได้เรียนเรื่องใหม่อะไรบ้างควรมีทักษะอะไร และจะเรียนอย่างไร ต้องกำหนดว่าจะให้นักเรียนเรียนเป็นกลุ่มใหญ่หรือกลุ่มเล็ก ตามลำดับ

3.3 ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีความเห็นลำดับที่ 1 คือ ครูมีการออกแบบผลิตสื่อใหม่ ถ้าสื่อนั้นมีอยู่แล้วและตรงกับจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนก็สามารถนำมาใช้ได้เลย ลำดับที่ 2 คือ สื่อการถ้ามีอยู่โดยไม่ตรงกับจุดมุ่งหมายสามารถใช้วิธีดัดแปลงได้ แต่ถ้าไม่มีสื่อตามที่ต้องการก็ต้องผลิตสื่อใหม่ซึ่งควรคำนึงถึง ลำดับที่ 3 คือ หลังจากออกแบบสื่อแล้วนำมาใช้ในกระบวนการเรียนการสอน ควรมีการวัดผล ของสื่อเป็นการวัดประสิทธิภาพของสื่อลำดับที่ 4 คือ การดัดแปลงสื่อที่มีอยู่แล้วให้ใช้ได้ดีและเหมาะสมมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ย่อมขึ้นกับเวลาและงบประมาณในการดัดแปลงสื่อด้วย และลำดับสุดท้าย คือ หลังจากออกแบบสื่อแล้ว สามารถนำมาใช้ในกระบวนการเรียนการสอน ควรมีการวัดผลของสื่อเป็นการวัดประสิทธิภาพของสื่อ ตามลำดับ

3.4 ด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีความเห็นลำดับที่ 1 คือ มีความขยันหมั่นเพียรกระตือรือร้นในการทำงาน ลำดับที่ 2 คือ การแต่งกายสุภาพเรียบร้อยเหมาะสมกับตำแหน่ง ฐานะ หน้าที่ การงานและตามโอกาสอันควร ลำดับที่ 3 คือ ประพฤติปฏิบัติวางตนได้เหมาะสมกับความเป็นครู ลำดับที่ 4 คือ มีคุณธรรม จริยธรรมเหมาะสมกับความเป็นครู และลำดับสุดท้าย คือ มีความอดทน อดกลั้นและควบคุมอารมณ์ตนเองได้ในทุกสถานการณ์ตามลำดับ

4. การทดสอบความสัมพันธ์ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครู ในสถานศึกษาโรงเรียนกีฬาเทศบาลนครราชสีมา เป็นรายคู่ ด้วยค่าสหสัมพันธ์ (Correlation) และหาระดับหรือขนาดของความสัมพันธ์ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation coefficient) ผลการศึกษา พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารด้านภาวะผู้นำส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู ด้านการมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ ($r = 0.77$) และ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารด้านคุณธรรม จริยธรรมธรรมมาภิบาลส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ($r = 0.76$) นอกนั้นไม่มีความสัมพันธ์กัน

5. การวิเคราะห์การส่งผลของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารต่อการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาโรงเรียนกีฬาเทศบาลนครราชสีมา ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบหลายขั้นตอน (Multiple Regression Analysis) ผลการศึกษา สามารถเขียนเป็นสมการดังนี้

$$\text{Standardized } \hat{Y} = 0.372 X_1 + 0.251 X_2$$

เมื่อ $\hat{Y}$ = การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา

X_1 = ด้านภาวะผู้นำ

X_2 = ด้านคุณธรรมจริยธรรมธรรมมาภิบาล

ดังนั้น จะต้องทดสอบสมการความถดถอยของ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาโรงเรียนกีฬาเทศบาลนครราชสีมา ว่าเป็นจริงหรือไม่ ดังนี้

1. ค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยมาตรฐานของตัวแปรคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารด้านภาวะผู้นำ = 0.372

2. ค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยมาตรฐานของตัวแปรคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ด้านคุณธรรมจริยธรรมธรรมาภิบาล = 0.251

แสดงให้เห็นว่ามีข้อมูลเพียงพอที่จะสรุปได้ว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารด้านภาวะผู้นำและด้านคุณธรรมจริยธรรมธรรมาภิบาลมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนกีฬาเทศบาลนครราชสีมา

อภิปรายผล

1. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนกีฬาเทศบาลนครราชสีมาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีความเห็นลำดับที่ 1 คือ ด้านภาวะผู้นำ ลำดับที่ 2 คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรมธรรมาภิบาล ลำดับที่ 3 คือ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และลำดับสุดท้าย คือ ด้านการสื่อสาร ตามลำดับและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 ด้านภาวะผู้นำโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีความเห็นลำดับที่ 1 คือ กลยุทธ์แผนปฏิบัติการของสถานศึกษาเป็นรูปธรรม ลำดับที่ 2 คือ มีความสามารถกำหนดนโยบาย และเป้าหมายของโรงเรียนอย่างชัดเจน ลำดับที่ 3 คือ มีความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหาและข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วและเหมาะสม ลำดับที่ 4 คือ การประสานงานระหว่างฝ่าย/งานต่างๆในสถานศึกษา เพื่อการทำงานร่วมกันและลำดับสุดท้าย คือ ทำการวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนของสถานศึกษาเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาการศึกษา ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรีย์ ทวีทรัพย์ (2555 : 63-65) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนวัดดอนหวาย(นครรัฐประสาธ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ผลการศึกษา พบว่า ด้านภาวะผู้นำ อยู่ในระดับมากเช่นกัน และจากประสบการณ์ของผู้วิจัยมีความเห็นว่า สาเหตุที่ผลการศึกษาอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารมีการกำหนดนโยบาย และเป้าหมายของโรงเรียนอย่างชัดเจน สามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหาและข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วและเหมาะสม ตลอดจนการประสานงานระหว่างฝ่าย/งานต่างๆในสถานศึกษา เพื่อการทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงส่งผลให้ด้านภาวะผู้นำโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีความเห็นลำดับที่ 1 คือ ให้เกียรติและยกย่องผู้ร่วมงานด้วยความยินดี ลำดับที่ 2 คือ มีความจริงใจกับผู้ร่วมงาน ลำดับที่ 3 คือ ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษามีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน ลำดับที่ 4 คือ ยอมรับในความคิดเห็นของผู้อื่นที่อาจขัดแย้งกันได้และลำดับสุดท้าย คือ สร้างบรรยากาศให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในกลุ่มผู้ร่วมงาน ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทักสิณา ชูกัน (2555 : 48-49) ได้ศึกษาคุณลักษณะผู้นำอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนในสำนักงานเขตบางแค สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษา พบว่า ด้านมนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับมากเช่นกัน และจากประสบการณ์ของผู้วิจัยมีความเห็นว่า สาเหตุที่ผลการศึกษาอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารให้เกียรติและยกย่องผู้ร่วมงานด้วยความยินดี มีความจริงใจกับผู้ร่วมงาน และส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษามีน้ำใจ

เอื้อเพื่อเผื่อแผ่ต่อกัน ตลอดจนยอมรับในความคิดเห็นของผู้อื่นที่อาจขัดแย้งกันได้และมีการสร้างบรรยากาศให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในกลุ่มผู้ร่วมงาน จึงส่งผลให้ด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการสื่อสารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีความเห็นลำดับที่ 1 คือ ประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ในการทำงานให้ครูเข้าใจอย่างชัดเจน ลำดับที่ 2 คือ เปิดโอกาสให้ครูซักถามเพื่อความเข้าใจในคำสั่งให้ถูกต้อง ลำดับที่ 3 คือ ชี้แจงข้อบกพร่องในการทำงานของครูให้เจ้าตัวทราบเป็นการส่วนตัวและแนะนำวิธีแก้ไขปัญหาได้ดี ลำดับที่ 4 คือ ออกคำสั่งปฏิบัติงานชัดเจนและมีรายละเอียดเพียงพอสำหรับครูผู้ปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและลำดับสุดท้าย คือ ยินดีรับฟังข้อเสนอแนะจากครูผู้ร่วมงานทุกเรื่อง ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรันตร์ อินทร์นา (2554 : 52-55) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร กลุ่มเครือข่ายเพชรคีรีอำเภอคีรีมาศ จังหวัดสุโขทัย ผลการศึกษา พบว่า ด้านการสื่อสารอยู่ในระดับมากเช่นกัน และจากประสบการณ์ของผู้วิจัยมีความเห็นว่า สาเหตุที่ผลการศึกษาอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารมีการประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ในการทำงานให้ครูเข้าใจอย่างชัดเจน เปิดโอกาสให้ครูซักถามเพื่อความเข้าใจในคำสั่งให้ถูกต้อง ตลอดจนมีการชี้แจงข้อบกพร่องในการทำงานของครูให้เจ้าตัวทราบเป็นการส่วนตัวและแนะนำวิธีแก้ไขปัญหาได้ดี ตลอดจนยินดีรับฟังข้อเสนอแนะจากครูผู้ร่วมงานทุกเรื่อง จึงส่งผลให้ด้านการสื่อสารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านคุณธรรมจริยธรรมธรรมาภิบาลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีความเห็นลำดับที่ 1 คือ มีความซื่อสัตย์สุจริตในการทำงาน ลำดับที่ 2 คือ มีความเมตตากรุณาต่อเพื่อนร่วมงาน ลำดับที่ 3 คือ เสียสละเพื่อส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ลำดับที่ 4 คือ มีความยุติธรรมต่อผู้ร่วมงานและลำดับสุดท้าย คือ มีความรับผิดชอบและอดทนต่อการทำงานตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทักสิมา ชูก้าน (2555 : 48-49) ได้ศึกษาคุณลักษณะผู้นำอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนในสำนักงานเขตบางแค สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษา พบว่า ด้านคุณธรรมอยู่ในระดับมากเช่นกัน เช่นกัน และจากประสบการณ์ของผู้วิจัยมีความเห็นว่า สาเหตุที่ผลการศึกษาอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหาร มีความซื่อสัตย์สุจริตในการทำงาน มีความเมตตากรุณาต่อเพื่อนร่วมงาน เสียสละเพื่อส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ตลอดจน มีความยุติธรรมต่อผู้ร่วมงานและมีความรับผิดชอบและความอดทนต่อการทำงาน จึงส่งผลให้ด้านคุณธรรมจริยธรรมธรรมาภิบาลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. การปฏิบัติงานของครูโรงเรียนกีฬาเทศบาลนครราชสีมาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีความเห็นลำดับที่ 1 คือ การมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ ลำดับที่ 2 คือ การพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง ลำดับที่ 3 คือ การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอและลำดับสุดท้าย คือ การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ตามลำดับและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

2.1 ด้านการมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีความเห็นลำดับที่ 1 คือ ครูฝึกให้นักเรียนนำกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญหน้าสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ลำดับที่ 2 คือ ครูนำเนื้อหาสาระและกิจกรรมการสอนสอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึง ความแตกต่างระหว่างบุคคล ลำดับที่ 3 คือ ครูสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน

และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งใช้การวิจัยเป็นกระบวนการเรียนรู้ ลำดับที่ 4 คือครูสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ผู้เรียนทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องและลำดับสุดท้าย คือ ครูจัดการเรียนการสอนที่ผสมผสานความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ตามลำดับและจากประสบการณ์ของผู้วิจัยมีความเห็นว่า สาเหตุที่ผลการศึกษายู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจาก ครูมีการฝึกให้นักเรียนนำกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญหน้าสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา และเนื้อหาสาระและกิจกรรมการสอนสอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึง ความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ผู้เรียนทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องภายใต้บรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งใช้การวิจัยเป็นกระบวนการเรียนรู้ จึงส่งผลให้ด้านการมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.2 ด้านการพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริงโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีความเห็นลำดับที่ 1 คือ ครูนำเนื้อหาบทเรียนที่ครอบคลุมข้อเท็จจริง และคำศัพท์ รวมทั้งทักษะที่จำเป็นมาสอน ลำดับที่ 2 คือ ครูกำหนดว่านักเรียนต้องเรียนอะไร ต้องสามารถทำอะไร หรือเป็นอย่างไรหลังมีประสบการณ์การเรียนรู้ กลยุทธ์การประเมินผลต้องชัดเจน สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างต่อเนื่อง ลำดับที่ 3 คือ ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีโอกาสได้ฝึกฝน และมีส่วนร่วมในการเรียนรู้สิ่งใหม่เพื่อจะได้เรียนรู้อย่างเข้าใจและคงทน ลำดับที่ 4 คือ ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ความรู้เดิม และประเมินนักเรียนก่อนเรียน เพื่อที่จะได้มีข้อมูลสำหรับการวางแผนการสอน อาจทำก่อนการสอนบทเรียนนั้น 2-3 สัปดาห์และลำดับสุดท้าย คือ ครูตัดสินใจว่า นักเรียนควรได้เรียนเรื่องใหม่อะไรบ้างควรมีทักษะอะไร และจะเรียนอย่างไร ต้องกำหนดว่าจะให้นักเรียนเรียนเป็นกลุ่มใหญ่หรือกลุ่มเล็ก ตามลำดับ และจากประสบการณ์ของผู้วิจัยมีความเห็นว่า สาเหตุที่ผลการศึกษายู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจาก ครูมีการปรับปรุงแผนการสอน โดยนำเนื้อหาบทเรียนที่ครอบคลุมข้อเท็จจริงรวมทั้งทักษะที่จำเป็นเพื่อให้นักเรียนมีประสบการณ์การเรียนรู้ โดยมีเกณฑ์การประเมินผลต้องชัดเจน สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้นักเรียนได้ใช้ความรู้เดิม และประเมินนักเรียนก่อนเรียน เพื่อที่จะได้มีข้อมูลสำหรับการวางแผนการสอนที่มีประสิทธิภาพสูงสุด จึงส่งผลให้ด้านการพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริงโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.3 ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีความเห็นลำดับที่ 1 คือ ครูมีการออกแบบผลิตสื่อใหม่ ถ้าสื่อนั้นมีอยู่แล้วและตรงกับจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนก็สามารถนำมาใช้ได้เลย ลำดับที่ 2 คือ สื่อการถ้ามียูโดยไม่ตรงกับจุดมุ่งหมายสามารถใช้วิธีดัดแปลงได้ แต่ถ้าไม่มีสื่อตามที่ต้องการก็ต้องผลิตสื่อใหม่ซึ่งควรคำนึงถึง ลำดับที่ 3 คือ หลังจากออกแบบสื่อแล้วนำมาใช้ในกระบวนการเรียนการสอน ควรมีการวัดผล ของสื่อเป็นการวัดประสิทธิภาพของสื่อลำดับที่ 4 คือ การดัดแปลงสื่อที่มีอยู่แล้วให้ใช้ได้ดีและเหมาะสมมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ย่อมขึ้นกับเวลาและงบประมาณในการดัดแปลงสื่อด้วย และลำดับสุดท้าย คือ หลังจากออกแบบสื่อแล้ว สามารถนำมาใช้ในกระบวนการเรียนการสอน ควรมีการวัดผลของสื่อเป็นการวัดประสิทธิภาพของสื่อ ตามลำดับ และจากประสบการณ์ของผู้วิจัยมีความเห็นว่า สาเหตุที่ผลการศึกษายู่ใน

ระดับมาก อาจเนื่องมาจาก ครูมีการออกแบบผลิตสื่อใหม่ แต่หากสื่อที่มีอยู่โดยไม่ตรงกับจุดมุ่งหมาย สามารถใช้วิธีดัดแปลงได้ ให้ใช้ได้ดีและเหมาะสมมากยิ่งขึ้นและเมื่อออกแบบสื่อแล้วนำมาใช้ในกระบวนการเรียนการสอน จะต้องวัดผลของสื่อเป็นการวัดประสิทธิภาพของสื่อ จึงส่งผลให้ด้านการพัฒนาแผนการสอน ให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริงโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.4 ด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีความเห็นลำดับที่ 1 คือ มีความขยันหมั่นเพียร กระตือรือร้นในการทำงาน ลำดับที่ 2 คือ การแต่งกายสุภาพเรียบร้อยเหมาะสมกับตำแหน่ง ฐานะ หน้าที่ การงานและตามโอกาสอันควร ลำดับที่ 3 คือ ประพฤติปฏิบัติวางตนได้เหมาะสมกับความเป็นครู ลำดับที่ 4 คือ มีคุณธรรม จริยธรรมเหมาะสมกับความเป็นครู และลำดับสุดท้าย คือ มีความอดทน อดกลั้นและควบคุมอารมณ์ตนเองได้ในทุกสถานการณ์ตามลำดับ และจากประสบการณ์ของผู้วิจัยมีความเห็นว่า สาเหตุที่ผลการศึกษาอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจาก ครูมีความขยันหมั่นเพียร กระตือรือร้นในการทำงาน มีการแต่งกายสุภาพเรียบร้อยเหมาะสมตามโอกาสอันควร รวมถึงการประพฤติปฏิบัติวางตนได้เหมาะสมกับความเป็นครู กล่าวคือ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความอดทน อดกลั้นและควบคุมอารมณ์ตนเองได้ในทุกสถานการณ์ จึงส่งผลให้ด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. การทดสอบความสัมพันธ์ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครู ในสถานศึกษาโรงเรียนกีฬาเทศบาลนครราชสีมา เป็นรายคู่ ด้วยค่าสหสัมพันธ์ (Correlation) และหาระดับหรือขนาดของความสัมพันธ์ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation coefficient) ผลการศึกษา พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารด้านภาวะผู้นำส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู ด้านการมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ ($r = 0.77$) และ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารด้านคุณธรรม จริยธรรมธรรมมาภิบาลส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ($r = 0.76$) นอกนั้นไม่มีความสัมพันธ์กัน

4. การวิเคราะห์การส่งผลของการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์แบบ "บวร" ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบหลายขั้นตอน (Multiple Regression Analysis) พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์แบบ "บวร" ด้านการวางแผน และด้านการติดตามและประเมินผล มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ซึ่งผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของการวางแผน และการติดตามและประเมินผล ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา ตลอดจนความสำเร็จหรือความล้มเหลวของสถานศึกษานั้นๆ ในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้บริหารควรทำการวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนของสถานศึกษาเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาการศึกษา
2. ผู้บริหารควรจัดวางแผนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตลอดเวลา
3. ผู้บริหารควรส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษามีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน
4. ผู้บริหารควรยอมรับในความคิดเห็นของผู้อื่นที่อาจขัดแย้งกันได้

บรรณานุกรม

- กนกกรานต์ คชชะ(2550) **คุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่คาดหวังของผู้บริหารสุตรตามความคิดเห็นของครูจังหวัดฉะเชิงเทรา.** วิทยานิพนธ์ ค.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สำนักงานประสานงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- กิตติ บรรณโศภิษฐ์ (2546).**การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์กลุ่มภาคใต้ สังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษากรมอาชีวศึกษา.** ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- กัลยา วานิชย์บัญชา.(2552) **การวิเคราะห์สถิติ : สถิติสำหรับการบริหารและวิจัย.** กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กระทรวงศึกษาธิการ (2546) **คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- คณกร ต้นวิบูลย์ศักดิ์ (2550) **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารเขตตรวจราชการที่ 3.** วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณภัทร ชินวงศ์ (2545) **คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ในทัศนะของครู อาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร.** ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- दनัย สันตยากร (2548) **คุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้อำนวยการวิทยาลัยสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออก 3.** ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ทองทิพภา วิริยะพันธุ์(2546) **มนุษย์สัมพันธ์กับการบริหาร.** กรุงเทพฯ : อินฟอร์มีเดีย.
- ทิพวรรณ ยุทธโยธิน (2523) **การบริหารการศึกษา.** กรุงเทพฯ: จุจิ้นไทย.
- ทิพวรรณ แสงทับทิม (2547) **การใช้อำนาจของผู้บริหารที่ส่งผลต่อขวัญของครูในสถานศึกษาเอกชน.**วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธงชัย สันติวงษ์ (2533) **การบริหารเชิงกลยุทธ์.** กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ธีระชัย เขมณะสิริ(2549) **เรื่องนำคิดชีวิตคนทำงาน.** กรุงเทพฯ : อมรินทร์พินดิ้งแอนด์ พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)
- ธวัชชัย กลิ่นดี (2545) **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดกรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- นิสารัตน์ ศิลปเดช(2542) **เอกสารประกอบการสอนระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์เบื้องต้น.** กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏธนบุรี.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535) การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: สหมิตรออฟเซท.

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.

พนัส หันนาคินทร์ (2524) หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545.

พร้อมกฎหมายกระทรวงที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545.

กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.)

สำนักงานเขตบางแค สังกัดกรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหาร
การศึกษา วิทยาลัยทองสุข.